

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2021/640
Toplantı Tarihi/Sayısı : 14.9.2021/159
Karar Numarası : 2021/234
Başvuran : Y. T. (TC: ..)
Başvuran Vekili : --
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın suç örgütü kurma suçuna ilişkin cezasının müddetnameden çıkarılarak ceza infaz kurumunda geçirdiği süreden mahsup edilmesi ve ... 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinin 18.09.2018 tarih, ... Değişik İş numaralı müddetname kararının kanun yararına bozulması talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuru dilekçesi ve eklerinde yer alan bilgi ve belgelere göre başvuran; hakkında ... 3'üncü Asliye Ceza Mahkemesinin ... esas numaralı dosyasıyla suç örgütü kurma suçundan ve ... 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinin ... esas numaralı dosyasıyla yağma suçundan hapis cezası verildiğini,

3. Yağma suçundan mahkum olan hükümlülerin, koşullu salıverilmelerine 6 yıl veya daha az süre kalması halinde açık cezaevine ayrılma hakkı kazandığını, ancak suç örgütü kurma suçundan mahkum olan hükümlülerin koşullu salıverilmelerine 1 yıl kalması halinde açık cezaevine ayrılma hakkı kazandığını, hakkında her iki suçtan ayrı hapis cezasına hükmedildiği için açık ceza infaz kurumuna geçemediğini,

4. Avukatı olmadığını ve avukat tutacak maddi gücünün bulunmadığını, içinde bulunduğu durumun kendisini mağdur ettiğini iddia etmektedir.

5. Başvuran suç örgütü kurma suçuna ilişkin cezasının müddetnameden çıkarılarak ceza infaz kurumunda geçirdiği süreden mahsup edilmesini ve ... 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinin 18.09.2018 tarih, ... Değişik İş numaralı müddetname kararının kanun yararına bozulmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı Yetkisi" kenar başlıklı 9'uncu maddesi: "*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*" hükmünü içermektedir.

7. Anayasa'nın "Mahkemelerin Bağımsızlığı" kenar başlıklı 138'inci maddesi ise: "*Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.*" hükmünü haizdir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

8. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Mahsup" kenar başlıklı 63'üncü maddesine göre: "(1) Hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve şahsi hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün haller nedeniyle geçirilmiş süreler, hükmolunan hapis cezasından indirilir. Adli para cezasına hükmedilmesi durumunda, bir gün yüz Türk Lirası sayılmak üzere, bu cezadan indirim yapılır."

9. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Kanun Yararına Bozma" kenar başlıklı 309'uncu maddesine göre. "(1) Hâkim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen karar veya hükümde hukuka aykırılık bulunduğunu öğrenen Adalet Bakanlığı, o karar veya hükmün Yargıtayca bozulması istemini, yasal nedenlerini belirterek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı olarak bildirir. (2) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, bu nedenleri aynen yazarak karar veya hükmün bozulması istemini içeren yazısını Yargıtayın ilgili ceza dairesine verir. (3) Yargıtayın ceza dairesi ileri sürülen nedenleri yerinde görürse, karar veya hükmü kanun yararına bozar. (4) Bozma nedenleri: a) 223 üncü maddede tanımlanan ve davanın esasını çözmeyen bir karara ilişkin ise, kararı veren hâkim veya mahkeme, gerekli inceleme ve araştırma sonucunda yeniden karar verir. b) Mahkûmiyete ilişkin hükmün, davanın esasını çözmeyen yönüne veya savunma hakkını kaldırma veya kısıtlama sonucunu doğuran usul işlemlerine ilişkin ise, kararı veren hâkim veya mahkemece yeniden yapılacak yargılama sonucuna göre gereken hüküm verilir. Bu hüküm, önceki hükümle belirlenmiş olan cezadan daha ağır olamaz. c) Davanın esasını çözüp de mahkûmiyet dışındaki hükümlere ilişkin ise, aleyhte sonuç doğurmaz ve yeniden yargılamayı gerektirmez. d) Hükümlünün cezasının kaldırılmasını gerektiriyorsa cezanın kaldırılmasına, daha hafif bir cezanın verilmesini gerektiriyorsa bu hafif cezaya Yargıtay ceza dairesi doğrudan hükmeder. (5) Bu madde uyarınca verilen bozma kararına karşı direnilemez."

10. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı" kenar başlıklı 3'üncü maddesine göre: "(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır."

11. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" kenar başlıklı 17'nci maddesi ise: "Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmünü haizdir.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" kenar başlıklı 40'inci maddesine göre: "(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

13. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" kenar başlıklı 48'inci maddesine göre: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur

ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenbilirlik koşulları her başvurucu yönünden ayrı ele alınır.”

14. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön inceleme üzerine verilecek kararlar” kenar başlıklı 49’uncu maddesinin 6’ncı fıkrasına göre: “(6) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.”

15. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” kenar başlıklı 67’nci maddesine göre:“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

16. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

17. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde;“(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; “(g) ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; “(i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” şeklinde yer almaktadır.

18. Başvuran, suç örgütü kurma suçuna ilişkin cezasının müddetnameden çıkarılarak ceza infaz kurumunda geçirdiği süreden 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 63’üncü maddesi kapsamında mahsup edilmesini, ... 2’nci Ağır Ceza Mahkemesinin 18.09.2018 tarih, ... Değişik İş Sayılı müddetname kararının 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 309’uncu maddesi kapsamında kanun yararına bozulmasını, talep etmektedir.

19. Başvurunun dilekçesi ve ekleri incelendiğinde, başvuran hakkında ... 3'üncü Asliye Ceza Mahkemesinin ... esas numaralı dosyasıyla suç örgütü kurma suçundan, ... 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinin ... esas numaralı dosyasıyla yağma suçundan hapis cezası verildiği, ... 2'nci Ağır Ceza Mahkemesinin 18.09.2018 tarih, ... Değişik İş Sayılı müddetname düzenlendiği anlaşılmaktadır.

20. Başvuranın kanun yararına bozulmasını talep ettiği müddetnamenin Mahkeme tarafından düzenlendiği ve yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu açıktır. Bunun yanında başvuranın suç örgütü kurma suçundan aldığı cezanın yağma suçundan aldığı cezadan mahsup edilmesi talebi de yargısal süreçlere ilişkindir. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Kanunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvurunun konusu olamayacağı öngörülmüştür. Söz konusu hükümler, Anayasa'nın ilgili hükümleri ile paralellik arz etmektedir. Zira Anayasa'nın 9'uncu maddesinde, yargı yetkisinin, bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı, 138'inci maddesinin ikinci fıkrasında ise; hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı düzenlenmiştir.

21. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendine göre Kuruma yapılan başvuruların "*Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı*" da ön inceleme aşamasında incelenmesi gereken hususlardandır. Öte yandan mezkur Yönetmelik'in 67'inci maddesinin 2'inci fıkrasında "*Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*" hükmü bulunmaktadır.

22. Bu çerçevede başvuru dosyası ve ekleri yukarıda anılan mevzuat ile birlikte değerlendirildiğinde başvuranın yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlere yönelik taleplerinin ön inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle başvurunun kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde,

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
 2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
 3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,
- 14.09.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Alişan TIRYAKI
II. Başkan

Burhan ERKUŐ
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Av. Harun MERTOĐLU
Kurul Üyesi

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi

Zennure BER
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.